

Nr 119

Av herr **Stefanson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Resestipendier för yrkesutbildning.*

(Lika lydande med motion nr 155 i Andra kammaren)

Under rubriken »Resestipendier för yrkesutbildning» under 8:e huvudtiteln föreslår departementschefen att anslaget till resestipendier för yrkesutbildning uppföres med oförändrat 84 000 kr.

Överstyrelsen för yrkesutbildning har föreslagit att anslaget skall höjas med 38 000 kr. till 122 000 kr.

Idkare av hantverk och mindre industri och verkmästare, förmän och andra tjänstemän samt arbetare inom industri och hantverk har för närvarande möjlighet att hos överstyrelsen för yrkesutbildning ansöka om resestipendier för yrkesutbildning inom eller utom landet. Deltagare i kurser inom landet, vilka har en månadsinkomst om högst 1 500 kr., kan under innevarande budgetår beviljas stipendiebelopp, motsvarande högst kostnaden för II klass tågresa tur och retur hemorten — kursorten samt dagtraktamente med 4 kr. Högsta utgående stipendiebelopp, 200 kr., har beviljats sådana sökande, som har haft resekostnader överstigande 100 kr. För sökande som haft mindre resekostnader än nämnda belopp har stipendie-maximum varit 150 kr.

Yrkesutövarna inom hantverket och den mindre industrien ställs liksom övriga näringsutövare ständigt inför kravet att följa med i den fortgående tekniska utvecklingen och att anpassa sina produktions- och arbetsmetoder efter nyheter inom branschen i form av förbättrade maskiner och rationellare arbetsmetoder m. m. Det är därför angeläget att samhället genom en vidgad stipendieverksamhet tillgodoser yrkes- och fortbildningsintresset hos denna grupp av yrkesutövare.

Det bör framhållas att dessa inlandsstipendier täcker kursdeltagarnas resor till och från hantverksinstitutets kurser men att beloppet icke alls täcker de ökade levnadskostnaderna vid förläggning på annan ort än hemorten och att kursdeltagarna själva helt får svara för bortfall av egen förvärvsinkomst under kurstiden och även för eventuella merkostnader för ersättare i arbetet. En höjning av den nu utgående, orimligt låga traktamentsersättningen från 4 till 6 kr. är väl underbyggd.

I syfte att göra hantverksmästarna bättre skickade att ur pedagogisk synpunkt leda och kontrollera utbildningen av de lärlingar, som med bidrag

från staten utbildas i hantverksföretagen, har statens hantverksinstitut fr. o. m. innevarande budgetår lagt upp kurser för hantverksmästare m. fl. i yrkespedagogiska frågor.

Meningen är således att företagarna vid dessa kurser skall få tillfälle att taga del av den moderna pedagogikens rön och erfarenheter inom undervisningen och att därvid lära sig att utnyttja lämpligt åskådningsmaterial, bl. a. beträffande verktyg och övrig teknisk utrustning, för att därmed bättre kunna fungera som handledare och lärare för anställda och lärlingar.

Med hänsyn till det stora behovet av yrkespedagogiska kurser av denna typ har statens hantverksinstitut räknat med att inom de närmaste åren kunna ordna tio kurser per år. För detta ändamål äskar överstyrelsen för yrkesutbildning ett med 5 000 kr. höjt anslag för budgetåret 1962/63, vilket med stöd av vad ovan angivits synes oss väl motiverat.

Vad utlandsresorna beträffar synes det oss angeläget — inte minst mot bakgrunden av det vidgade internationella samarbetet och Sveriges närmande till den europeiska ekonomiska gemenskapen — att utrymmet för dylika resor vidgas. Intresset för utlandsstipendier kommer säkerligen även att ökas om det blir möjligt att, såsom överstyrelsen för yrkesutbildning föreslår, låta de sökande inkomma med sina handlingar senare än den för närvarande sista anmälningdagen, nämligen den 31 januari samma år som resa skall anträdas.

Anslaget till resestipendier för yrkesutbildning har sedan budgetåret 1959/60 varit oförändrat 84 000 kr. och var året dessförinnan 80 000 kr. Med hänsyn till den allmänna stegring av levnadskostnaderna, som inträffat under dessa år, synes det oss motiverat att, såsom överstyrelsen för yrkesutbildning föreslår, räkna upp de delanslag som hänför sig till dagtraktamente och resestipendiemaximum samt att höja den nu gällande inkomstgränsen från 1 500 till 2 000 kr. och att vidare främja den nya kurstypen med pedagogiska kurser för hantverksmästare och att därjämte ställa ett ökat antal utlandsstipendier till de här återopade yrkesutövarnas förfogande. Överstyrelsen för yrkesutbildning har beräknat att dessa var för sig blygsamma uppskrivningar skulle totalt erfordra en höjning av anslaget med 38 000 kr.

Med hänsyn till det ovan anförda får vi hemställa,

att riksdagen med ändring av Kungl. Maj:ts förslag måtte besluta att till Resestipendier för yrkesutbildning för budgetåret 1962/63 anvisa ett reservationsanslag av 122 000 kr.

Stockholm den 22 januari 1962

Stig Stefanson

J. Kronstrand

R. Bergh

Lars Schött

Axel Andersson

Sven Nyman

Josef Nord